

Kulturminneplan Måsøy Kommune

2020-2024

Forord

Innhold

Forord.....	2
Innhold	Feil! Bokmerke er ikke definert.
1. Innledning.....	5
1.1. Formål.....	5
1.2. Bakgrunn for planarbeidet	5
1.3. Definisjoner og avgrensning.....	5
2. Nasjonale føringer	6
2.1. Lovverk	6
2.2. Nasjonale dokumenter	6
2.3. Mål.....	7
3. Regionale føringer	7
3.1. Mål.....	7
5. Presentasjon av viktige kulturminner i relevante historiske kategorier (Eldre vern, samisk vern, gjenreisningsvern og maritimt vern.).....	8
5.1. Innledning.....	8
5.2. Avgrensninger i planen.....	8
5.3. Prioritering i planen.....	8
5.4. Eldre Vern.....	9
5.4.1. Selvika arkeologisk område	9
5.4.2. Arkeologisk område i Stoppelfjord, Rolvsøy:	10
5.4.3. Hellegroper i Storvika, Havøysund.....	11
5.4.4. Buestillinger (for reinjakt og sanking):	11
5.5. Samisk vern.....	12
5.5.1. Samiske offersteiner.....	12
5.5.2. Mangeromsgammer.....	13
5.6. 1600-1800 tallet	15
5.6.1. Gamle Måsøy kirke.....	15
5.7. Bygninger før 1945 (som fortsatt finnes i kommunen):.....	15
5.7.1. Telegrafhytta i Kobbefjord (Kobbefjordstua/Kobbefjordhytta):	16
5.7.2. Likhuset på Måsøy, kommunens eldste stående bygg fra 1865	16
5.7.3. Hvalkokeri på Rolvsøy.....	17
5.7.4. Hvalfangststasjon på Rolvsøy	17
5.8. Andre Verdenskrig.....	18
5.8.1. Tysk bunker/fort:.....	18
5.8.2. Partisan-aktivitet i Måsøy kommune i 2. verdenskrig.....	18

5.8.3.	Partisanbase på Rolvsøy	19
5.9.	Bygninger etter 1945 - gjenreisninghus:	19
5.10.	Fruholmen fyr – verdens nordligste fyr.....	20
5.11.	Gjenreisningsindustri.....	21
5.11.1.	Naustet i Strandgata 302.....	21
5.12.	Maritim arkeologi:.....	22
6.	Handlingsplan	22
7.	Relevante lenker:.....	23
Vedlegg 1:	25
Vedlegg 2: Askeladden	26

1. Innledning

Kulturminner er en viktig del av vår kulturarv som representerer store verdier for samfunnet. De er unike og uerstattelige kilder til kunnskap og opplevelser og utgjør ressurser som kan gi grunnlag for lokal nærings- og stedsutvikling og kulturell, sosial og økonomisk verdiskaping. Utfordringen er å forvalte og bruke disse verdiene på en måte som gagnar både kulturminnet og befolkningen. Forståelse av historien og nyskaping med grobunn i kulturarv, kulturutveksling og kreativitet blir stadig viktigere. Kulturminner er i dag en viktig ressurs for opplevelser i friluftsliv og reiselivsnæring. Det er en utfordring å sikre samarbeid mellom næringslivet, kommunen og frivillige for å ivareta mangfoldet av kulturarven, øke oppmerksomheten og kunnskapen om kulturverdiene og hvordan disse kan ivaretas i lokalsamfunnet.

1.1. Formål

Riksantikvaren etablerte i 2010 et nasjonalt kunnskapsløft for kulturminneforvaltningen i kommunene. Kommunene blir her utfordret til å utarbeide kommunale kulturminneplaner. Arbeidet med planen kan bidra til å høyne kunnskapsnivået både hos administrasjon, politikere og kommunens befolkning, og slik styrke forvaltningen av våre kulturminner og kulturmiljø. Bevissthet rundt egen historie og ivaretagelse av verdifulle spor etter levd liv fra lang tid tilbake, bør innarbeides i kommunens ulike virksomheter fra byggesak til skole. Plan- og bygningsloven og kulturminneloven gir føringer for forvaltningen av kulturminnene våre, men det trengs også et godt planverk som kan ligge til grunn for både kommunal, regional og statlig planlegging og virksomhet i Måsøy kommune.

Kulturminneplanen skal styrke kunnskapen om lokalhistorien og sette temaet på dagsorden i kommunen. Ved å ha fokus på kommunens kulturarv håper man å kunne styrke innbyggernes identitetsfølelse og på sikt danne grunnlag for videre utvikling av Måsøy. Planen vil også være et formelt grunnlag for å ivareta kulturminnehensyn i planarbeid og annen saksbehandling. For at planen skal fungere etter formålet, er det viktig med en god planprosess der alle parter blir involverte, samt oppfølging gjennom en konkret handlingsplan. Handlingsplanen vil og vise eventuelle utgifter.

1.2. Bakgrunn for planarbeidet

Kommunen har fått innvilget kr. 100 000,- for å utarbeide en kulturminneplan. Vilkår for bruk av midlene er at:

- Kommunen har en prosjektplan fram til vedtatt plan.
- Det er politisk vedtak om utarbeiding av kulturminneplan.
- Verneverdige kulturminner som er prioritert i den vedtatte planen legges inn i Askeladden (databasen over freda kulturminner og kulturmiljøer i Norge).
- Kommunen rapporterer til fylkeskommunen.

Verneverdige kulturminner og kulturmiljøer som kommunen prioriterer, sikres i kulturminneplanen som vedtas. I samsvar med Plan- og bygningsloven skal det utarbeides et planprogram som grunnlag for planarbeidet. Planprogrammet skal gjøre greie for formål med planarbeidet, planprosess med frister og deltakere. Planprogrammet skal også si noe om plantema.

1.3. Definisjoner og avgrensning

I kulturminneloven defineres kulturminner som spor etter menneskelig virksomhet i vårt fysiske miljø, herunder lokaliteter som det knytter seg historiske hendelser, tro og tradisjon til. Det er denne definisjonen som legges til grunn for den statlige forvaltningen av de materielle kulturminnene. I dette ligger også kulturmiljøer, områder som er formet gjennom menneskelig aktivitet.

I tillegg har man en immateriell kulturarv som omhandler muntlige tradisjoner og uttrykk, utøvende kunst, sosiale skikker, ritualer, høytidsfester, kunnskap og praksis om naturen og universet, og kunnskap om tradisjonelt håndverk. Planen skal først og fremst handle om nyere kulturminner som det er kommunens ansvar å legge rammer for. Det vil være mindre fokus på de fredete kulturminnene som blir forvaltet av Riksantikvaren og fylkeskommunen. Der fredete kulturminner blir tatt med, vil være hvis de er i kommunens eie, eller med tanke på formidling av dem.

Planen skal gi tydelige rammer for bevaring av kulturmiljøer og kulturminner gjennom virkemidler i Plan- og bygningsloven, slik at kommunens identitet og historie bevares for ettertiden.

2. Nasjonale føringer

I «Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging» er det tydeliggjort at det er kommunene som har «hovedansvaret for å identifisere, verdsette og forvalte verneverdige kulturminner i tråd med nasjonale mål». Kommunen kan ved bruk av plan- og bygningsloven sikre vern av kulturminner og kulturmiljøer på to nivåer:

- Kommuneplannivå, jf. § 11-8.
- Reguleringsplannivå, jf. § 12-6 2.1

2.1. Lowerk

Loven er det viktigste redskapet for å ivareta mangfoldet av kulturminner og kulturmiljøer. Som planmyndighet har kommunen en sentral rolle i forvaltningen av kulturarven.

Kulturminneloven

§1 Formål "Kulturminner og kulturmiljøer med deres egenart og variasjon skal vernes både som del av vår kulturarv og identitet og som ledd i en helhetlig miljø- og ressursforvaltning." Kulturloven §1 Formål "Lova har til føremål å fastleggja offentlege styresmakters ansvar for å fremja og leggja til rette for eit breitt spekter av kulturverksemd, slik at alle kan få høve til å delta i kulturaktivitetar og oppleva eit mangfald av kulturuttrykk. Herunder § 2 b) verna om, fremja innsikt i og vidareføra kulturarv."

Naturmangfoldloven

§ 1. Formål Lovens formål er at naturen med dens biologiske, landskapsmessige og geologiske mangfold og økologiske prosesser tas vare på ved bærekraftig bruk og vern, også slik at den gir grunnlag for menneskenes virksomhet, kultur, helse og trivsel, nå og i fremtiden, også som grunnlag for samisk kultur.

I tillegg til lowerket finnes det en rekke overordnede nasjonale dokumenter.

2.2. Nasjonale dokumenter

NOU 2002:1: «Fortid former framtid –Utfordringer i en ny kulturminnepolitikk»

Kulturminner og kulturmiljø er en som ressurs i seg selv. Kulturminner og kulturminnepolitikken er et ledd i en større samfunnsmessig sammenheng.

St.meld.nr.26 (2006-2007) «Regjeringens miljøvernpolitikk og rikets miljøtilstand»

Kulturminnene skal være aktive element i lokalsamfunna, både med hensyn til trivsel og verdiskaping. Det skal være naturlig og så enkelt som mulig å kombinere bruk og bevaring.

St.meld.nr.16 (2004-2005) «Leve med kulturminner»

Stortingsmeldinga dokumenterer at uerstattelige kulturminneverdier er i ferd med å gå tapt og at kulturminner og kulturmiljø ikke blir sett på som en ressurs i samfunnsutviklinga.

St.meld. nr. 22 (2004-2005) «Kultur og næring»

St.meld. nr. 35 (2012-2013) «Framtid med fotfeste»

2.3. Mål

«Mangfoldet av kulturminner og kulturmiljøer skal forvaltes og ivaretas som bruksressurser og som grunnlag for opplevelse og videreutvikling av fysiske omgivelser. Et representativt utvalg av kulturminner og kulturmiljøer skal tas vare på i et langsiktig perspektiv som kunnskapsressurser og som grunnlag for opplevelser.» (St.prp.nr 1.)

De nasjonale målene er:

1. Det årlige tapet av verneverdige kulturminner og kulturmiljø skal ikke overstige 0,5 % innen 2020. 2. For automatisk freda arkeologiske kulturminner skal det årlige tapet ikke overstige 0,5 % innen 2020.
2. Et representativt utvalg kulturminner og kulturmiljø skal være vedtaksfreda innen 2020.
3. Freda bygninger, anlegg og fartøy skal ha ordinært vedlikeholdsnivå innen 2020. Et representativt utvalg automatisk freda arkeologiske kulturminne skal være sikret innen 2020.
4. Planlegging i kommuner, fylker og regioner skal medvirke til å hindre uønskt nedbygging av matjord og ta vare på viktige kulturminne.

Kommunenes ansvar er:

- Sørge for at kulturminner ivaretas i forbindelse med plan- og byggesaker.
- Sørge for at kulturminner med lokal verdi bevares. Dette kan være for eksempel gamle gårdstun, gamle veiløp, krigsminner mm. Disse kulturminnene er fra etter 1536, er som oftest ikke fredet etter kulturminneloven, men kan allikevel være viktige for et steds særpreg, av lokalhistorisk interesse el.

3. Regionale føringer

Finnmark fylkeskommune og Sametinget har utarbeidet «*regional plan for kulturminner og kulturmiljø i Finnmark 2017-2027*». Kulturminner og kulturmiljø i Måsøy kommune som er en del av den regionale planen må få en plass i den kommunale planen. Listen over kulturminner og kulturmiljø i Måsøy kommune med regional eller nasjonal verdi er ikke endelig. Listen kan suppleres eller justeres etter kommunens planarbeid.

Videre er fylkesplan og handlingsprogram for kultur også relevante, idet de synliggjør fylkeskommunen som en regional utviklingsaktør med både kompetanse og økonomiske virkemidler i kulturminnearbeidet. Museene er også sentrale i arbeidet med kulturvern og kulturminner. De har selvstendige oppdrag knyttet til bevaring, forvaltning og formidling.

3.1. Mål

I Del 1 i denne planen er det overordnede målet for kulturminneforvaltningen i Finnmark at kulturminners og kulturmiljøers historiske verdier og bruksverdier aktiveres i samtiden og bevares for kommende generasjoner. For å oppnå dette er det definert følgende innsatsområder med delmål:

- KUNNSKAP: at kulturminner er dokumentert, kartfestet og forstått
- FORMIDLING: at kulturminner og kunnskap om dem er tilgjengelig og ønsket
- FORVALTNING: at forvaltningen er velorganisert og har nødvendige redskaper og virkemidler
- SAMARBEID OG DELTAKELSE: at det legges til rette for god samhandling mellom eiere, lokalsamfunn, frivillige organisasjoner og offentlige og private aktører
- VERN OG VEDLIKEHOLD: at kulturminner og kulturmiljøer vernes og sikres mot ødeleggelse
- SAMFUNNSNYTTE OG VERDISKAPING: at kulturminneverdiene bidrar til attraktive lokalsamfunn og til å profilere Finnmark på en positiv måte.

5. Presentasjon av viktige kulturminner i relevante historiske kategorier (Eldre vern, samisk vern, gjenreisningsvern og maritimt vern.).

5.1. Innledning.

Denne planen rommer ikke alle kulturminner i Måsøy kommune, men er et prioritert utvalg av viktige minner.

I denne perioden legger kulturminneplanen særlig vekt på at:

- Bygninger før 2. verdenskrig
- Samiske offersteder
- 2. verdenskrigsminner
- Gjenreisningsminner

Ved senere revisjoner og rullinger bør planen suppleres med flere tema.

Tilstand og tiltak blir oppsummert under hvert enkelt minne. Målet er at dette skal være realistiske målsetninger de nærmeste årene for Måsøy kommune.

Det er blitt lagt vekt på at tiltak ikke skal være økonomisk omfattende, men som krever litt oppfølging og interesse for forbedring.

Sikres disse kulturminnene i kommunen vil vi få et godt grunnlag for å ivareta synlig kulturarv.

5.2. Avgrensninger i planen.

Måsøy kommune har stor geografisk variasjon, samtidig har man stort areal og en historie som peker mot at de fleste steder har vært befolket, en gang i tiden.

Denne planen har som målsetning å ivareta et representativt utvalg av våre kulturminner. Likevel er det ikke skrevet i stein hva som er representativt. Derfor er det en god målsetning å revidere planen hvert fjerde år, hvor nye enkeltminner kan tilføyes planen.

I dette planforslaget har vi lagt vekt på å sikre minner som viser vår historie i forskjellige perioder. De stedene som ikke blir nevnt har vi valgt på grunn av lite nyere bosetning (slik som Hjelmsøy og Reinøya). Dette betyr ikke at slike steder ikke har verdifulle kulturminner, men at planen i denne runde har prioritert et lite utvalg som vi ønsker å jobbe for.

5.3. Prioritering i planen.

Måsøy kommune har mange registrerte minner og antageligvis mange uregistrerte. Dette viser oss at kommunen har en rik historie og kan gi godt grunnlag for forskning i fremtiden. Denne planen legger

vekt på å fremheve en prioritert liste av minner. I hovedsak har vi valgt de best dokumenterte registreringene.

Ved senere revidering er det derfor sannsynlig at andre minner bør få høyere prioritet. Gitt at faglig dokumentasjon blir tilstrekkelig.

Et emne som skiller seg ut, er samiske offersteiner i kommunen. Disse er i liten grad registrert, men kulturminneplanen vil fremheve dette, siden det synliggjør en viktig del av lokal historie.

Hva med det udokumenterte?

Det finnes minner som ikke er oppdaget enda, som i dag gjerne ikke er synlig ved første øyekast. Det er også en utvikling i hva vi vurderer som verneverdig, hvor nyere historie blir mer relevant for bevaring, ettersom tiden går.

Slik ser vi at 2. verdenskrig, gjenreisning tiden og senere industri stadig blir mer aktuelle tema for verning og forskning.

5.4. Eldre Vern

Måsøy kommune befinner seg i det som betegnes som subarktisk klima. Disse klimaforholdene var gode i yngre steinalder, noe som forklarer hvorfor denne kommunen samt mange kommuner i Finnmark fylke har rikelig med arkeologiske minner fra denne tiden (yngre steinalder, neolittisk tid).

De fleste arkeologiske minnene fra yngre steinalder i kommunen er registrert av fylkeskommunen og Sametingets arkeologer. De fleste arkeologiske minnene blir ikke gravd ut, men bevart og beskyttet for ettertidens forskning. Generelt kan vi si at de viktigste steinalder bosetningene holdt til i innlandsdelen av kommunen slik det fremgår her:

5.4.1. Selvika arkeologisk område

Figur 1. Selvika arkeologiske område

Selvika arkeologiske område er et slikt område, og siden det er såpass stort, og rommer flere lag menneskelig historie er det også et naturlig sted å fokusere på for kommunen.

Her finnes det levninger etter bygg fra: Yngre steinalder, jernalder, 1600-1800-tallet, samt 1900-tallet. Totalt finnes det 34 sikre levninger etter bygg i Selvika.

Kulturminne ID145697: Selvika nord - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy

Kulturminne ID 145696: Selvika sør - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy

Selvika er en viktig destinasjon på *Den nasjonale turistveien* (Rv. 889). Veien går tvers igjennom Selvika, med arkeologiske steder ovenfor og nedenfor vei. Her finnes en moderne rasteplass og et oppdatert arkeologisk kart.

Det finnes en tursti på øvre og nedre felt. På øvre felt finnes en serie på 4 skilt i løypen som forklarer mer av det arkeologiske materialet.

Selvika er et viktig turistmål, det er viktig å bruke oppmerkede stier og holde stedet søppelfritt. Årlig strandrydding i området vil bidra positivt til dette.

Tilstand og tiltak: Hovedskiltet er den siste tilgjengelige informasjonen om området. Dette vil fortsatt være relevant, inntil ev. nye arkeologiske prosjekter.

I 2018 fikk Måsøy kommune støtte av Finnmark fylkeskommune til å utbedre turstiene i Selvika. Dette for å kunne beskytte arkeologiske levninger bedre. Fylkesarkeolog var på befaringsreise høst 2018 og vil lage en ny turløype og kart for Selvika. Derfor kan vi regne med et nytt arkeologisk skilt også (FFK).

5.4.2. Arkeologisk område i Stoppelfjord, Rolvsøy:

Ved overgangen til yngre steinalder, 3000 – 1000 år f. Kr., ble det bygget mer robuste hus, og folk bosatte seg i små grendesamfunn. Fra denne perioden er det funnet mange gjenstander på Rolvsøya som pilspisser og skiferkniver i stein. I 2008 gjorde Finnmark fylke og Sametinget nye registreringer i dette området. Funnene ble oppdatert og man la inn GPS lokasjon for stedene. Stoppelfjord er et viktig arkeologisk felt i Måsøy kommune:

Yngre steinalder - kulturminne ID 67731: Boplass fra yngre steinalder med 7 hustuffer.

Jernalder - kulturminne ID 17745: Vel og merke fra senere periode, men dette store jernalderfunnet tyder på vedvarende tilstedeværelse i Stoppelfjord: Sjøsamisk boplass med 8 gammetuffer, 1 beingjemme, 3 helleproper, 5 oppbevaringsgroper.

5.4.3. Hellegroper i Storvika, Havøysund.

Figur 2. Hellegroper, Havøysund. Foto: Per Christian Burhol.

Hellegroper er ovale eller rektangulære nedgravninger, som er steinsatt med heller langs veggen og bunnen. Disse gropene ble brukt til å utvinne tranolje fra marine pattedyr, som så ble brukt som handelsvarer. Hellegropene stammer fra 100-1000 e.Kr. og hadde en intensiv bruksfase mellom 600-900 e.Kr. Det er totalt registrert 88 hellegroper i Måsøy kommune, hvor blant annet 16 ligger i Mollvika.

Tranolje ble brukt som smøremiddel for tre- og tauverk samt i behandling og fremstilling av lær. Det var dermed et stort marked for tranolje i Europa.

Det er ikke funnet hellegroper sør for Tromsø, og det er markant økning nord for Lyngenfjorden. Hellegropene har derfor blitt sett på som territorielle markører siden dette området samsvarer med skriftlige kilders angivelser av den nordlige grensen for norrøn bosetning. Området med de vestligste hellegropene markerer også den vestlige grensen for fellesbeskatningen mellom Novgorod-republikken og Norge. Hellegropene har blitt sett i samspill med et uttrykk for kulturell identitet i form av en aktiv tilstedeværelse i strandsonen, som dermed signaliserte rettigheter til bruk av havressursene.

Tuftene i Storvika, Havøysund, kan være hellegroper, de har i snitt en diameter på to meter, noe som er langt mindre enn diameteren til tuftene i Selvika.

Tilstand og tiltak:

Det finnes hellegroper spredt i kommunen. Dette er en viktig dokumentasjon av våre eldste bosetninger og deres metoder. Det bør sendes fylkesarkeologer til å se nærmere på disse, slik at minst 2 lokaliteter kan få profesjonell kartlegging og registrering i Kulturminnedatabaser innen 2023.

5.4.4. Buestillinger (for reinjakt og sanking):

Buestillinger er verdt å nevne siden dette er unike jaktmetoder i Nord-Norge som fortsatt har levninger. Fra yngre steinalder og senere.

Figur 3. Buestilling i Kullfjorden, Havøysund.

Figur 4. Buestilling på Nonstadjellet, Burstad.

Tilstand og tiltak:

Vi har flere slike i Måsøy kommune, og det er mulig å tyde levninger av slike. Denne planen anbefaler sterkt å registrere flest mulig av disse, i samhandling med Finnmark fylke.

En god start vil være registrering av buestillingene i Kullfjorden, da vil man ha to slike kulturminner i kommunen (i første omgang).

- Levning etter bueanlegg funnet i Kullfjorden, øst for Havøysund. 4 sikre buestillinger og 1 reinsti som går midt mellom stillingene. De er orientert mot vest (Kullfjorden), og sperrer et lite fjellpass.
- En buestilling i Burstad, Nonstadjellet ble registrert av FFK i 2018, Finnmark fylkes kulturminnekart.
- Synliggjøring av disse særegne jakt- og fangst metodene i skolen.

5.5. Samisk vern

Måsøy kommune har en lang og rik samisk historie. Jernalderen i Norge (500 f. Kr. – 1030 e. Kr) er den viktigste perioden for eldre samisk bebyggelse.

I Selvika, på flere av kommunen øyer, samt flere viker inneholder levninger etter hele landsbyer av samiske jordgammer. Disse landsbyene har fungert som naturlige sentre, i sin tid. De fleste byggene er av klassifiseringstypen «Karlebotntuften», den vanligste gammekonstruksjonen vi har i Vest-Finnmark. Denne planen anbefaler vern av alle gammer i kommunen.

5.5.1. Samiske offersteiner

Samiske offersteiner er et sikkert tegn på samisk kulturell identitet. Slike steder har en gang i tiden vært viktige kulturelle og religiøse møtesteder for befolkningen i kommunen. Dette er stedstypiske kulturarv og bør betraktes som viktig i forskning, utdanning og turisme.

Samiske offersteiner i Måsøy kommune:

- Gunnarsteinen/Noai de-gædge (Trolldomsteinen), Snefjord
- Hullsteinen, Neselva i Kobbefjorden
- Pyramideformet offerstein, Hamnevannet,
- Bestemor/Akko, åndelig senter, bergstappe på 12 m. mellom Slotten og Lillefjord.
- Samisk offerstein på Kalven, Rolvsøy.
- Valfjord, offerstein, Rolvsøy
- Skjærhattvika, ring av offersteiner

Figur 5. Samisk offerstein på Kalven, Rolvsøy.

Tilstand og tiltak: Det finnes en rekke steiner brukt til seremonier i Måsøy kommune. Dette er sjeldne kulturminner i norsk sammenheng. Få av disse er registrert i Askeladden.

Kommunen bør sikre at alle får eget kulturminne ID og presise kartdata innen 2020, gjerne i samarbeid med arkeologene i FFK. Dette vil være et viktig steg på veien for synlighet.

Man kan også oppfordre til samarbeid med forskningsmiljøer om å datere de ulike offerstedenes liv og virke.

5.5.2. Mangeromsgammer.

Disse jordgammene kalles også *flerromsgamme* og finnes i større antall i øst-Finnmark. Disse gammene kjennetegnes av å bestå av flere rom. Flere rom gjorde det mulig å samle husdyr og folk under samme tak. Nyere forskning peker på at mangel av søppelplasser vitner om at mangeromsgammer ofte ble brukt som arbeidssteder, mer enn som bolig. Det er enda usikkert hvorvidt disse stammer fra samisk byggeskikk eller annen byggeskikk.

Det har kun blitt foretatt en slik arkeologisk utgraving i Måsøy kommune: Kulturminne ID 150423, i Værbukta. Bygget kan være både av samisk og norrøn opprinnelse.

Figur 6. Flere mangeromstufter i Værbukta, Måsøy kommune. Foto: Jørn Erik Henriksen

Figur 7. Mangeromstufte på Avløysinga, Ingøy. Denne er overgrodd og lite dokumentert.

Kulturminne ID: 17753 – Avløysinga

En mangeromstufte og to gammer i same kystnære område. Mangeromstufte er et av de beste eksemplene i kommunen. Mangeromstufte ble som regel bygget i stein. Nyere forskning antyder at de ble brukt som handelstasjoner og som mindre fort for å beskytte lokal handel. Den vitner om solid tilstedeværelse på Ingøy i middelalderen.

Arkeologisk beskrivelse:

Flerromstufte, diameter 15 m, vollens høyde inntil 1,70 m. Dybde inne i tufta inntil 1 m. Tufta er svært tydelig i terrenget. Høy voll omslutter flere rom. I V-lige hjørne av tufta: et rom oppmurt av stein. I det SV-lige hjørne svakt buet yttervoll, ellers synes hjørnene rette. I alt 7 rom med åpning mellom, bortsett fra det oppmurte rommet i V. Innganger i Ø og i V. Egen inngang til det steinmurte rommet i V.

Kulturminne ID: 143316-1: Gåsnes

Arkeologisk beskrivelse:

Tuft bestående av tre rom og en felles gang. To av rommene ligger ved siden av hverandre på N-siden av gangen, mens det siste ligger på enden av gangen og går S-over. Alle rommene ligner hverandre i form og størrelse, og alle har innganger mot gangen. Tufta er orientert NV-SØ. De to rommene i N har felles veggvoll, og ingen voll i S mot gangen. Vollene er laget av stein og torv.

Kulturminne ID: 59781-1: Gåsnes

En *mangeromstufte* bestående av 6 rom.

Arkeologisk beskrivelse: Gammetuft med flere rom. Stor tuft med ca 6 rom. 15 m x 15 m, vollens høyde inntil 1 m, vollens bredde inntil 1,2 m. Det største rommets indre mål: 4 x 3 m. Omsluttende voll om fem av rommene. Det siste rommet enkeltstående, men hører med i komplekset. Tydelig i terrenget, synlig stein i vollen. Inngang i Ø, og inngang mellom de enkelte rommene.

Tilstand og tiltak: Det anbefales at alle eksisterende gammer sikres for fremtidig vern av flere typer særegne, men forlatt byggestiler fra norsk middelalder. Dette er stedstypiske kulturarv og bør betraktes som viktig i forskning, utdanning og turisme.

Nye arkeologiske undersøkelser og bedre sikring av mangeromstufte i Avløysinga (Kulturminne ID: 17753), samt ny undersøkelse av mangeromstufte på Gåsnes (Kulturminne ID: 143316-1) (Kulturminne ID: 59781-1), vil være to viktig bidrag til norsk forskning om middelalderen i kommuneperioden.

Kulturminne ID 143310-1. Stor gammetuft på Gåsnes. Denne konstruksjonen er annerledes, og viser at man har hatt behov for større gamlebygg på Ingøy. Ikke en mangeromsgamme, ikke en enkel gamme heller, men en mellomting. Dette kulturminnet er uavklart og denne planen oppfordrer til en ny arkeologisk befaringshit.

Kulturminne ID 7958: Vikranbukta, Ingøya

Vikranbukta rommer en ansamling av gamle og nausttuffer. Dette synliggjør et aktivt fiskebruk og permanent bosetning på denne delen av Ingøy i middelalderen. Synliggjøring av Vikranbukta kan gjøres ved å fremstille et større arkeologisk skilt i dette området. Noen midler fra kulturminneplanprosjektet skal gå til denne typen offentlig opplysning.

5.6. 1600-1800 tallet

I denne perioden hadde kommunen mange gamle, og de satte et preg på landskapet vårt. Se vedlegg 1 (gammetegninger). Det finnes svært få gamle igjen fra denne perioden. Men på linje med middelalderen finner vi en rekke tuffer (rester av bygg), spredt i hele kommunen.

Kulturminne ID: 17756-1, Gåsnes

Her finner vi spor etter en gård med tilhørende gamle og sjå. Dette er et godt eksempel på jordbruk i reformasjonsperioden på Ingøy. Det er et eksempel på hvordan norsk og samiske byggestiler tilpasses i kommunen, og at de kan ha utfyllende funksjoner.

5.6.1. Gamle Måsøy kirke

Kulturminne ID: 73849-1: Austervågen - Måsøy - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy

Når vi snakker om Renessansen, reformasjon og opplysningstid i Norge kommer vi ikke bort fra gamle Måsøy kirke. Like øst for dagens kirkegård stod nemlig en solid kirke med kirketårn på 1600-tallet. Måsøy var dermed et godt synlig handelssted for de som var på vei østover og de som var på vei vestover, på havveien.

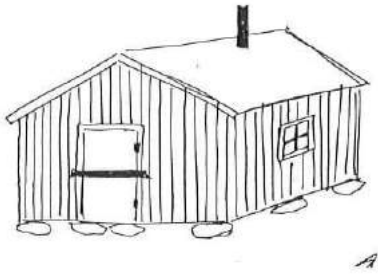
Tilstand og tiltak:

Det er kun grunnmur igjen. Men dette området er viktig for å vise Måsøys historie og rolle i denne delen av Finnmark. Det dokumenterer at Måsøy var et viktig fiskevær fra 1600-1800 tallet, hvor handel og fiskeindustri antagelig nådde et høydepunkt. Det er gode grunner til å synliggjøre denne historien i større grad. Denne planen anbefaler et detaljert og solid arkeologisk skilt som kan settes opp her, i samarbeid med FFK-arkeologene de nærmeste årene.

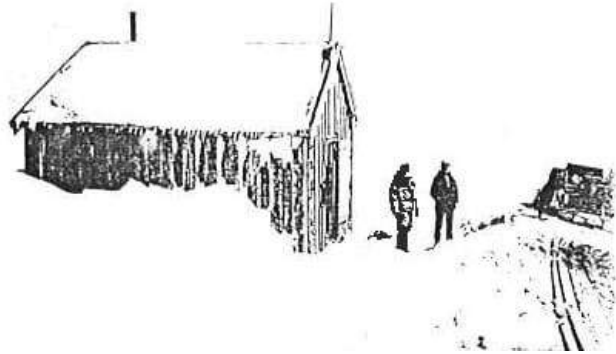
5.7. Bygninger før 1945 (som fortsatt finnes i kommunen):

Denne kategorien er usedvanlig liten i Måsøy kommune og skyldes i hovedsak nedbrenningen i 2. verdenskrig. Likevel har vi enkelte tre-bygg som ble spart, på spredte steder. Disse byggene vil ha stor verdi i et kulturvernperspektiv, og bør prioriteres i den nærmeste planperioden.

5.7.1. Telegrafhytta i Kobbefjord (Kobbefjordstua/Kobbefjordhytta):

Figur 8. tegning av Telegrafhytta.

Figur 9. Foto av Telegrafhytta i vinterstid.

Kobbefjordstua (telegrafhytta): Kobbefjordstua er Måsøy kommunes eldste bygning, og ble oppført av Telegrafverket på 1880-tallet. Den er den best bevarte av Televerkets hytter i Finnmark. I 1987 ble hytta overtatt av Måsøy historie- og museumslag. Telegrafverket oppførte en del hytter, også benevnt som stuer. For linjebyggere og de som senere drev med ettersyn og vedlikehold. De fleste hyttene var små med kun ett rom med plass til køysenger, bord, noen stoler og en ovn. Men noen hadde to rom, det ytterste for hester og det innerste for arbeiderne. Ved Kobbefjordstua ses rester av en steinmur, noe som tyder på at det har stått en stall til hester. Inne i selve bygget er inventar delvis bevart, og man kan se originale signaturer av arbeidere, som har risset inn hilsener i veggbordene.

Tilstand og tiltak:

Bygget er i akseptabel stand (pr. 2019). Denne planen anbefaler å få en bygningskonservator om å lage en ny tilstandsrapport for bygget de nærmeste årene. Slik vil kommunen ha oversikt over hva som bør gjøres de neste 5-10 årene, for å sikre at det eldste bygget i kommunen vil kunne tåle tiden tann, og være intakt for fremtidige generasjoner.

Turistinformasjon og nye adgangsveier bør vurderes. Det er ikke forventet store kostnader med det lille bygget, med unntak av anbefalingen om å bestille konserveringsrapport for bygget.

5.7.2. Likhuset på Måsøy, kommunens eldste stående bygg fra 1865

Måsøy kirke (den som står i dag), ble bygget etter 2. verdenskrig. På samme kirkegård finnes også et mindre bygg som fungerte som likhus, og som noe tilfeldig ble skjermet for nedbrenningen i 1945. Likhuset på Måsøy er 1 av svært få eldre bygg i kommunen. På linje med Kobbefjordhytta, rommer den eldre og nyere historie.

Tilstand og tiltak:

Dette mindre bygget trenger raske utbedringer det nærmeste året. Denne planen anbefaler å reise likhuset på Måsøy over bakkenivå for å hindre ytterligere fuktskade. Dette er svært viktig og nødvendig for å sikre at dette bygget kan holde seg solid i fremtiden. Det positive er at kostnadene ikke forventes å være høye (25 000- 50 000). Riksantikvaren og lignende instanser bør kunne bidra med økonomisk og faglig støtte. Lokale krefter bør også engasjeres.

Hele kirkegården står registrert som et uavklart område i Askeladden- registeret.

85088: Måsøy kirkested - Uavklart - Kirkested - Finnmark, Måsøy

Kommunen må sørge for at det lille Likhuset får et eget registreringsnummer og at det havner i vernekategori *fredet*. Dette vil være et viktig arbeid for eldre kulturminner i kommunen.

5.7.3. Hvalkokeri på Rolvsøy

Hovedbygg og deler av hvalkokeriet i Tufjord på Rolvsøy er godt bevart. Hovedbygget er også omfattende restaurert, med mange industrigjenstander integrert i hovedbygg.

5.7.4. Hvalfangststasjon på Rolvsøy

Fra slutten av 1500 tallet til midten av 1700 tallet var kvalfangsttrafikken stor langs Finnmarkskysten og Rolvsøya (Tufjord) var ett av knutepunktene hvor de avspekket hvalen og brente tran.

Morten Andreas Ingebrigtsen hadde opprinnelse som fisker da han startet en hvalfangstasjon i Trollfjorden på Rolvsøy i 1893. I 1894 blåste anlegget på havet. Ingebrigtsen gjenreiste imidlertid stasjonen. I 1903 ble 73 kval brakt inn til fabrikk, derav 27 blåval. Da det i 1904 ble forbudt å fange kval, rev de fabrikk, tok plankene med og bare grunnmurene sto igjen.

Figur 8. Hvalfangststasjonen i Trollfjord, Rolvsøy.

Det fantes også to hvalraffineri i Mafjord og på Ingøy: Sandefjord A/S drev virksomhet frem til 1904, men sannsynligvis lengre. Likeså med det den andre stasjonen, som gradvis trappet ned produksjon etter 1904. Produksjonen bestod av guano, kraftfor og olje.

Tilstand og tiltak:

En arkeologisk undersøkelse ville være interessant for norsk forskning om denne industriepoken. I ledd med en undersøkelse kunne man fått i stand et større skilt som forklarer funksjoner og historier på stedet. Et slikt sted kan bli grunnlag for turisme.

5.8. Andre Verdenskrig

Det ble bygget gammer i kommunen frem til 1940, men også i Gjenreisningstiden etter 2. verdenskrig. Flere bygde gammer mens de ventet på å få reist moderne hus etter 1945 (Se vedlegg 1 for generell gammeskisse).

5.8.1. Tysk bunker/fort:

Det står en tysk bunker fra 2. verdenskrig på Varden i Havøysund. Dette var et viktig utkikkspunkt for tyske styrker fordi de ønsket kontroll over skipstrafikken langs norske-kysten til og fra Russland, samt fiendens skipruter (de allierte), mellom Storbritannia og Russland.

2 betongbygninger ble reist her oppe, og den ene inneholdt kjeller, sannsynligvis for ammunisjonslager. I tillegg er det antydninger til en passasje under bakken ned mot sjøsiden.

Tilstand og tiltak: Det anbefales å få dette stedet registrert i Riksantikvarens kulturminnedatabase. Bunkeren er pr. i dag ikke registrert. Man bør få en arkeolog til å registrere mest mulig informasjon om den opprinnelige konstruksjonen, og gjerne av gjenstander som kan dukke opp.

5.8.2. Partisan-aktivitet i Måsøy kommune i 2. verdenskrig

Nye funn i 2017-18 dokumenterer russisk militæraktivitet på fjellplatået Hesten. En observasjonspost og flere mindre depot.

Vi kan med sikkerhet si at 2 russere og 1 nordmann samarbeidet med å holde 2 observasjonsposter for de allierte fra 1943 fra fjellplatået Hesten. Historie om disse er dokumentert og Måsøy museum har utstilt flere sentrale gjenstander.

Tilstand og tiltak:

Tilstanden til den største posten er såpass intakt at det er et verdig turistformål for 2. verdenskrigsminner. I 2018 sikret kommunen bedre stimerking, og Statens vegvesen skal oppføre et historisk skilt langs dette veipartiet 2018-19.

Det anbefales sterkt at de 2 observasjonspostene ved Hesten blir registrert i kulturminnedatabasen Askeladden, med korrekt geometriske data, og at dette lille området *fredes*.

5.8.3. Partisanbase på Rolvsøy

Fra kilder er det mye som tyder på at russiske soldater også holdt til på Rolvsøy. Men kan vi dokumentere dette? I Valfjorden på Rolvsøy finnes det også tegn på lignende russisk aktivitet under 2. verdenskrig. En hule i nærheten av Steinkjæret i nord-vest peker mot dette. Det samme gjelder en rekke utsiktsmuligheter i området. Kilder fra krigen peker sterkt mot dette.

Tilstand og tiltak: Fysiske levninger fra dette, er grunnleggende for å kunne bekrefte et slikt kulturminne. En slik stadfesting vil være viktig for Rolvsøy, men også for hele Vest-Finnmarks betydning i 2. verdenskrig.

5.9. Bygninger etter 1945 - gjenreisninghus:

Hus som ble bygget mellom 1945-1960 i Måsøy kommune. Vi lister opp et par typiske bolighus samt en integrert boligløsning. Den integrerte boligløsningen dreier seg om en steingamme satt opp før 2. verdenskrig i Kobbefjorden. Dette bygget ble sammenført med et nybygg i klassisk gjenreisningstil (1940-50 tallet). Eier, bror av Gudleif Kristiansen

Figur 9. Rolvsøya: En av Nordhavna-gårdene, gjenreist etter 2. verdenskrig

Figur 10. Hus bygd i Valfjorden etter 2. verdenskrig. På holmen bak lå skolen i Valfjord (fra ca. 1880 til 1920).

Figur 11. Gjenreisningsbolig etter evakueringen er over i 2. verdenskrig. Ansten Hansen (født i 1942), forteller og viser plassene hvor de bodde.

Tilstand og tiltak:

Gjenreisningsbebyggelse er en viktig del av Måsøy kommunes identitet. Dette rommer en god del bygninger som fortsatt brukes i dag. Samtidig kan vi allerede i dag finne forlate levninger etter gjenreisningsbebyggelse. Denne byggestilen viser til en periode preget av store sosiale endringer. 2. verdenskrig hadde svært omfattende konsekvenser i Finnmark. Dokumentering av denne bebyggelsen bør vurderes høyt.

Kommunen bør sikre at både bolig, offentlige institusjoner og industrielle anlegg fra Gjenreisningstiden (ca. 1945-1965) vernes, i den grad det er mulig. Det er ikke mulig å verne alt fra denne tiden. Men Måsøy kommune vil være tjent med vern av typiske eksempler fra denne tiden. Samtidig bør man sette i gang en arkeologisk undersøkelse av overgrodde gjenreisningsbygg i hele kommunen. Dette temaet er særlig viktig for å ivareta moderne kulturell identitet.

5.10. Fruholmen fyr – verdens nordligste fyr

Fruholmen fyr er regnet som verdens nordligste og Finnmarks eldste fyrstasjon. Trelastfarten på Arkhangelsk var noe av grunnen til at det ble behov for et fyr akkurat her ved Ingøy.

Fyrstasjonen ble bygd i perioden 1864-66. Arbeidslaget bestod av 27 mann - 13 fra Sunnmøre og 4 fra Selbu. De øvrige var antagelig fra Ingøy. Tårnet som ble reist var 19 meter høyt. Med sokkel av granitt hugget på tukthuset i Kristiania, støpejerns plater fra Marinens verft i Horten, lyktehus fra Næs jernverk, en førsteordens linse fra Lepaute i Frankrike og en 4-vekers fettoljebrenner, stod Fruholmen fyr godt rustet til å lyse opp leia. Lykta ble tent første gang 25. august 1866.

Fruholmen var det eneste fyret i Finnmark som ikke ble okkupert av tyskerne under 2. verdenskrig, men i november 1944 ble fyrfolket tvunget til å evakuere, og stasjonen ble jevnet med jorda. Kun brønnhuset stod igjen. Stasjonen ble gjenreist etter krigen. Tårnet ble nå bygget i betong, og den nye lykta ble tent i 1949. Fruholmen fyr ble endelig automatisert og avbemannet i 2006. Beliggenhet og krevende landingsforhold har vanskeliggjort stabil ny bruk.

Etter gjenreisningen ble bolig- og arbeidsforholdene langt bedre enn på en rekke gammeldagse fyrstasjoner lengre sør i landet.

Tilstand og tiltak:

Skifertaket på disse bygningene er av særlig verneverdig verdi. Det kommer frem at man brukte forholdsvis mye midler på å bygge solide tak på offentlige bygg i gjenreisningstiden.

Faglig anbefaling er å sjekke skifertaket en gang i året for løse steiner, råte i lekter og taktro, rustne spiker eller isdannelse som følge av dårlig lufting i taket. Fest løse steiner og skift sprukne steiner. Vindskiene bør erstattes med samme type og detaljering som de originale.

Man bør vurdere å lage kommunal drift for vedlikehold og utleie av Fruholmen fyr. Kommunen kan være en stabil effektiv utleier og sikre økt oppmerksomhet rundt dette godt bevarte anlegget. Slagord som: «Verdens nordligste fyr» kan fungere som Gjenreisnings-PR for Ingøy og kommunen som helhet.

5.11. Gjenreisningsindustri

Befolkningen i Måsøy kommune satte i gang fiskenæring tidlig i gjenreisningsperioden.

Det finnes fortsatt industribygg, særlig i Havøysund og på Ingøy. Men disse omfattende bygningsmassene vil kreve statlige engasjement for å kunne få noen fullverdig restaurering.

I denne planen velger vi derfor å prioritere de mindre omfattende og private byggene som forteller noe om næringen i kommunen rett etter krigen.

5.11.1. Naustet i Strandgata 302

Aksel Olsens naust i Strandgata står rett ved sjøporten til Havøysundet. Naustet, et trebygg i klassisk gjenreisningsteknikk er godt bevart. Det ble reist i 1946 og er eksempel på et mindre næringsbygg som har overlevd frem til i dag. Her finnes også et båtopptrekk fra samme tid. Bygget er et landemerke som tydelig viser viktigheten av fiskenæring for lokalbefolkningen ved inngangen til sundet fra vest. Bygget er i privat eie av Aksel Olsen.

Tilstand og tiltak:

Bygget virker til å ha noen fuktskader i nedre del av loddrett trepanel. Det anbefales at kommunen bistår eier med å sikres offentlig støtte til å bevare bygget og kunne holde dette i hevd.

5.12. Maritim arkeologi:

Denne kategorien er naturlig for en kommune med nær relasjon til havet. Måsøy kommune har opplevd mange skipsforlis gjennom århundrene. Før dagens radar, GPS og sikkerhetshensyn var kjennskap og erfaring langt viktigere. Men flere skip forliste. Derfor spilte også kommunens innbyggere avgjørende roller for å berge forliste sjøfolk. Det finnes mange skipsvrak i havet langs kommunens kystlinje.

Verneverdige skipsvrak:

Hardt Nordsjøvær og utfordrende kystfarvann har gitt en rekke forlis opp gjennom historien. Faktisk er det så mange skipsvrak av større skip (i Vest-Finnmark region), at vi kan snakke om en mengde marine arkeologiske områder (altså skipsvrakene).

D/S Hera er gjerne det mest kjente forliset langs kysten av Måsøy kommune: **Kulturminne ID: 117490-1**: D/S Hera - Automatisk fredet - Kulturminne under vann - Finnmark, Måsøy

Beskrivelse i kulturminnedatabase Askeladden:

«Dampskipet Hera gikk ned i dypet etter å ha havnet i en kraftig storm i Havøygavlen nordvest for Havøysund den 18. mars 1931. Skipet var på sin vanlige reise sydover mot Hammerfest fra Honningsvåg med sekstisyv passasjerer da ulykken skjedde. De eneste hjelpemidler de har for å navigere med er kompass og klokke, og denne natten går det galt. Hera treffer Havøygavlen og vannet fosser inn, skipet legger seg over og skorsteinen detter av. I sammenstøtet blir livbåtene knust og skipet begynner å brette like foran styrhuset. Kaptein Loose leder bergningsarbeidet eksemplarisk og 2. styrmann Ramm melder seg frivillig til å feste en line til land og evakueringen kan snart begynne. Seks mennesker omkommer i det kalde vannet denne natten i mars 1931. Vraket er helt brutt ned og allerede på fem meters dyp finner du motoren og propellen til Hera, og på ti meter ligger de største delene av vraket. På en dybde av tretti meter står to gigantiske steamkjeler som dypeste rest av henne.»

Tilstand og tiltak:

Siden slike ofte omfattende kulturminner er under vann, må vi også ha en annen tilnærming til konservering. Forfall går raskere i havet. Gjenstander spres også over større områder (100 m. pluss fra funnsted).

Denne planen anbefaler å sende profesjonelle fotografer/dykkere til å se nærmere på de kjente vrakene. Muligens kan enkelte deler være mulige å trekke opp på land (alle praktiske tiltak må klareres med fylkesarkeologene (FFK)).

I tilfelle D/S Hera kan en god start være å sikre høyoppløste undervannsbilder av vraket de nærmeste årene.

6. Handlingsplan

Fra det førre kan vi utlede de følgende handlinger:

1. Selvika; forbedre stien og sette opp ny skilt med mer informasjon om historie, kultur og natur.
2. Kartlegge hellegrupene.
3. Synliggjøre samisk historie; Kartlegge offerstein og buestillingen
4. Verne mangeromstuffer i kommunale byggeplaner. Ny arkeologisk forskning.
5. Skilt på alle øyer i Måsøy Kommune med opplysninger av kulturminner

6. Arkeologisk skilt Måsøy kirke
7. Kobbefjordhytte; Invitere en bygningskonservator om å lage en ny tilstandsrapport for bygget de nærmeste årene.
8. Likhuset; Få støtte fra riksantikvaren for å sikre likhuset, registrer likhuset separat i Askeladden
9. Registrere Tyske Bunker på Varden og partisanleiren på Hesten i Askeladden og å fredede område.
10. Partisan kulturminner Rolvsøy; Forskning Rolvsøy for partisan kulturminner
11. Arkeologisk undersøkning av hvilke gjenreisningsbygg kommune må prioritere å verne

Det er klart at Måsøy Kommune har mange interessante kulturminner som må vernes å bevares for framtiden. For å gjøre dette er det først og fremst prioritet og kartlegge denne kulturminner og ha forbedret informasjon om den. Vi må også se hvilke kulturminner er i fare for å bli ødelagt. Derfor gi vi følgende anbefaling for handlinger i neste 4 år.

1. **Registrere kulturminner i Askeladden og kartlegging. Pass på at område ikke blir forstyrret.**
 - **Registrere alle samiske offersteiner i Askeladden kulturminnedatabase, og sikre at de får status som fredede minner. Denne planen anbefaler å gjennomføre et samarbeid med fylkesarkeologene om dette.**
 - **Registrere Partisanbasene (2 stk) i fjellområdet på Hesten i Askeladden kulturminnedatabase. Sikre at disse får vern som vernede minner.**
 - **Registrere tysk bunker på Varden i Askeladden kulturminnedatabase. Sikre at anlegget får status som vernet kulturminne.**
2. **Sette opp skilt med informasjon om kulturminner og kart på alle øyer. Sett opp skilt ved siden av kulturminner; partisanleir, Selvika, Måsøy kirke osv.**
3. **Restaurere Likhuset på Måsøy. Dette er et lite prosjekt som vil hindre fuktskader i fremtiden. Bygget må løftes fra bakken, og et par trebord må byttes for å hindre spredning av fukt.**

7. Relevante lenker:

Her kan man finne relevant informasjon om kulturminner, slik som vernestatus, hvilke faginstanser som kan rådggi, samt hvordan man kan søke støtte til vern.

Denne planen oppfordrer til at man søker om det skulle være relevant for sin eiendom og at man søker støtte fra kommune og fylke til å levere søknad.

Instanser:

Finnmark fylke: <https://www.ffk.no/kulturminne/>

Hos Finnmark fylke finner man høringer i fylket, fakta om vårt særegne behov for vern, arkeologisk informasjon og hvilken støtte som kan søkes.

Om støtte her i kommunen vil det i all hovedsak være mest relevant å henvende seg til Kulturminnefondet.

<https://kulturminnefondet.no/>

«Ta i et tak» er en ordning hos organisasjonen Norsk kulturarv som også gir støtte til private:

<http://www.kulturarv.no/>

Flere av støtteordningene i Norge dreier seg om antikvarisk og fredet grunn, altså kulturminner før 1537. Noe som gjør de mindre relevante for oss.

Men det finnes et unntak for samiske kulturminner. Her sier kulturminneloven at det regnes som automatisk fredet om det er fra 1917 eller tidligere. Derfor kan fylkes egen ordning være aktuell for eldre samiske bygg: <https://www.ffk.no/kulturminne/soke-tilskudd/freda-og-fredningsverdige-bygg-restaurering.31105.aspx>

Sametinget kan også tenkes å være en god dialogpartner i slike prosjekt, her opereres det med bygninger før 1925: <https://www.sametinget.no/Tjenester/Miljoe-areal-og-kulturvern#section-Samisk-bygningsvern>

Litteratur:

For å få et solid innblikk i Gjenreisningsbebyggelsen og verneinformasjon i Finnmark er «Gjenreist og særpreget» et viktig dokument.

Denne veilederen er utviklet av fagpersoner i Troms og Finnmark fylke i 2008, hvor undertittelen godt forklarer innholdet: «En planleggings og utbedringsveileder for hus og steder i Nord- Troms og Finnmark»

<http://www.gjenreisningsbyer.no/gjenreist-og-saerpreget.4744265-131777.html>

Vedlegg 1:

Gammetegning, 1600-tallet til moderne tid. De var varme om vinteren og kjølige om sommeren. Helt frem til 1960-tallet bodde folk på Rolvsøya i gammer.

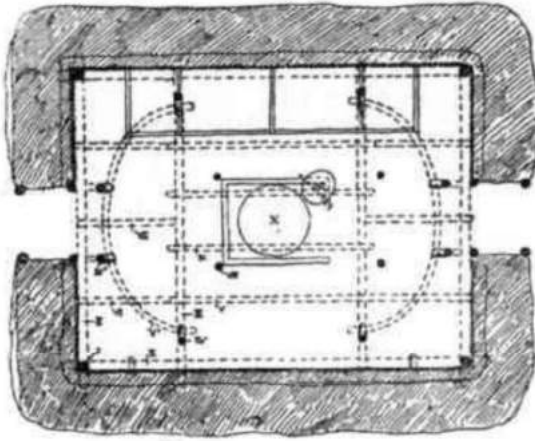

Fig. 1.

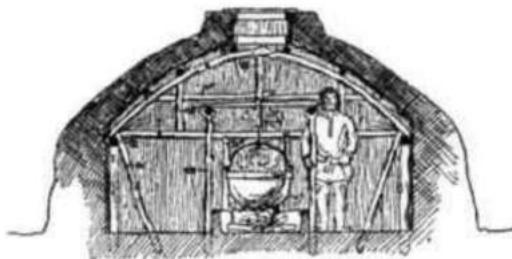

Fig. 2.

Fig. 3.

Vedlegg 2: Askeladden

Indeks over kulturminner (Askeladden-register) i Måsøy kommune. Katalogisert etter kulturminne-status 2018:

Automatisk fredede kulturminner:

- 7942: Indre Kobbevika, Snefjord - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy
- 7946: Snefjord, Snefjorden - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy
- 7948: Kvitnesvågen, Snefjord - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy
- 7958: Vikranbukta, Ingøya - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy
- 7962-1: Sletta, Røyernes på Ingøya - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy
- 7964: Nordmannsvika, Måsøya - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy
- 7965: Likberget, Vestervågen på Måsøya - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy
- 967: Latter, Revsbotn - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy
- 7968: Boligområde B - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy
- 7988: Bosetning-aktivitetsområde - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy
- 8544-1: Krokeldalen/Siedevaggi, Snefjord - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy
- 8545: Storbukta og Bærvika i Selvika - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy
- 8546-1: Hamnedalen - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy
- 8818: Bosetning-aktivitetsområde - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy
- 8849: Ytre Mollvika, Bakfjorden - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy
- 17228-1: Hamna, Ryggefjorden - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy
- 17289-1: Austerbotn, Ryggefjord / Austerbotn i Ryggefjord - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy
- 17339: Ytre Stolvika, Kullfjorden - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy
- 17738: Spekkproduksjon - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy
- 17745: Stoppelfjorden, Rolvsøya - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy
- 17748-1: Perstrand, Trollfjorden på Rolvsøya - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy
- 17753: Avløysinga, Ingøya - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy
- 17754: Ingøy gamle kirkested - Automatisk fredet - Kirkested - Finnmark, Måsøy
- 17756-1: Gåsnes, Ingøya - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy
- 17760-1: Austervågen - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy

17761: Latter - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy

17762: Snøfjord - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy

17765-1: Ved skolen - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy

18162-1: Ingøy ytre, Ingøya - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy

18621: Indre Mollvika, Bakfjorden - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy

26923: Vesterbotn, Kulfjorden - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy

27247: Austerbotn i Ryggefjord - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy

27256: Austerbotn i Ryggefjord - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy

27301-1: Hamna - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy

27409: Bosetning-aktivitetsområde - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy

27446: Bosetning-aktivitetsområde - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy

27786: Petternesbukta - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy

27788: Bosetning-aktivitetsområde - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy

27789: Kvitnes - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy

27796: Sørhamn/Rolvøyhamn, Rolvsøya - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy

27798: Bosetning-aktivitetsområde - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy

27799-1: Rolvsøy - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy

27803-1: Russehamn - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy

27805: Keila - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy

27807: Austervågen - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy

27808-1: Torvenes - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy

27809: Ytre Kobbevika, Snefjord - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy

27809: Ytre Kobbevika, Snefjord - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy

27811-1: Lembakken i Mafjord, Ingøya - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy

27814-1: Ytre Havn - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy

27906: Siedevaggi/Krokvelva i Snefjord - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy

27907-1: Krokeldalen/Siedevaggi, Snefjord - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy

27908: Storbukta og Bærvika i Selvika - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy

28216-1: Nye kirkegården/Ryholmneset, Ingøya - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy

28217: Vikran, Ingøya - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy

28218-1: Fruholmen, Ingøya - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy

28219-1: Ingøy ytre, Ingøya - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy

28220-1: Saltværingen og Kartøya - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy

28267-1: Krokkelva, Snefjord - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy

28667: Skibsbukta, Bakfjorden - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy

28762-1: Finnvika, Snefjorden - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy

37313: Kulabukta, Kullfjorden - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy

37316: Ingøy Ytre - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy

37320: Russesanden - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy

37321: Hartvikroren, Måsøya - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy

37323-1: Austervågen - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy

37324-1: Gravhaug - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy

37325: Gressholmen - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy

37341-1: Hamnes, Slåtten - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy

37430: Stor-Kobbøya, Kobbefjorden - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy

37747-1: Breivika, Bakfjorden - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy

37750: Petternesbukta - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy

37752: Bosetning-aktivitetsområde - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy

37765: Kallen - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy

37855-1: Siedevaggi/Krokkelva i Snefjord - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy

37856-1: Krokkelvdalen/Siedevaggi, Snefjord - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy

37857-1: Krokkelvdalen/Siedevaggi, Snefjord - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy

37858: Petternesbukta, Snefjorden - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy

37859-1: Storbukta og Bærvika i Selvika - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy

37860-1: Hamnedalen - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy

38178: Veidnesbukta, Kobbefjorden - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy

38781-1: Slåtteneidet (?) - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy

47219: Vesterbotnen, Kobbefjorden - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy

47300: Strømmen, Bakfjorden - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy

47307: Krokkelva - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy

47309: Elvestrand - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy

47315-1: Reinøyvalen, Reinøya - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy

47317: Sørhamn (?), Rolvsøya - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy

47322: Kallen - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy

47332-1: Ingøy ytre - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy

47333-1: Ingøy ytre - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy

47335-1: Normannsgammen - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy

47393: Langnesbukta, Kobbefjorden - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy

47422: Yttervær - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy

47756-1: Mafjorden, Ingøya - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy

47757-1: Store Gåsøya - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy

47914-1: Krokeldalen/Siedevaggi, Snefjord - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy

47915-1: Vesterbotnen, Kobbefjorden - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy

47916-1: Hamnedalen - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy

48225: Bærvika/Store Sandbukta, Selvika - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy

56616: Hamna - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy

56742: Sandbukta, Selvika - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy

57119: Bosetning-aktivitetsområde - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy

57120: Kvitnes - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy

57122: Kjeilvik - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy

57128: Rolvsøy - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy

57119: Bosetning-aktivitetsområde - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy

57130: Ytre Dyfjorden, Rolvsøya - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy

57135: Store Knarvik - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy

57137: Sandneset - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy

57138-1: Vestervågen - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy

57139: Pålbukta - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy

57141-1: Valabakken, Ingøya - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy

57142: Latter, Revsbotn - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy

57143: Gargonesset, Snefjorden - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy

57497-1: Øst for Valabakken, Ingøya - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy

57683: Petternesbukta, Snefjorden - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy

57684-1: Vesterbotnen, Kobbefjorden - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy

59464: Krokkelva, Snefjorden - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy

59701-1: Krokkelvdalen/Siedevaggi, Snefjord - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy

59702: Vesterbotnen, Kobbefjorden - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy

59759-1: Breivika, Bakfjorden - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy

59760: Breivika, Bakfjorden - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy

59762: Finnvika, Snefjorden - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy

59779-1: Sletten - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy

59780: Sletten - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy

59781-1: Gåsnes - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy

63522: Bosetning-aktivitetsområde - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy

67222: Store Sandbukta, Selvika - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy

67237: Lille Sandbukta, Selvika - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy

67560: Neselva/Ávzejohka, Kobbefjorden - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy

67708: Stikkelvåg, Magerøysundet - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy

67710: Breivika, Bakfjorden - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy

67722-1: Lillefjord - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy

67727: Rolvsøy - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy

67731: Stoppelfjord - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy

67733: Tufjord kirkested - Kirkeneset med gårdshaug og na... - Automatisk fredet - Kirkested - Finnmark, Måsøy

67734: Perstrand - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy

67738: Sæter - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy

67905-1: Siedevaggi/Krokkelva i Snefjord - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy

67906-1: Petternesbukta, Snefjorden / Petternebukta - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy

67907-1: Vesterbotnen, Kobbefjorden - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy

73847-1: Russesanden - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy

73848: Austervågen - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy

73849-1: Austervågen - Måsøy - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy
73854-1: Latter - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy
73856-1: Krokeldalen, Snefjord - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy
73887: Bosetning-aktivitetsområde - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy
74361: Vestervågen/Lenningen, Måsøya - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy
88259: Hjelmsøy kirkested - Hjelmsøykeila - Automatisk fredet - Kirkested - Finnmark, Måsøy
91660: Skjånes - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy
111274: Snefjord - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy
111482-1: Halsen - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy
111494: Kuhellaren, Ingøy - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy
111496-1: Kuhellaren / Gravrøys 1 - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy
111502: Kuhellaren, Ingøy - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy
111657-1: Lendingnen - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy
116651-1: Lillefjord - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy
117490-1: D/S Hera - Automatisk fredet - Kulturminne under vann - Finnmark, Måsøy
122671: Klubben - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy
140560-1: Finnes - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy
143309-1: Lille Latøya 64 - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy
143312-1: Lille Latøya 61 - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy
143315-1: Lille Latøya 63 - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy
143316-1: Gåsnes 72 - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy
143318-1: Lille Latøya 66 - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy
143319-1: Lille Latøya 62 - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy
143320-1: Gåsnes 73 - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy
143321-1: Lille Latøya 65 - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy
143856: Tarevika R71 - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy
143858-1: Tarevika R72 - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy
143859: Tarevika R74 - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy
143860: Tarevika R76 - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy
143862-1: Tarevika R73 - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy
143863: Tarevika R75 - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy

144478-1: Tuft - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy
145696: Selvika sør - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy
145696: Selvika sør - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy
148551: Eiterfjordbotn - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy
148556-1: Eiterfjordbotn 5 - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy
150423: Værbukta - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy
150428-1: Neselv/Ávzejohka - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy
170235-1: Eiterfjordbotn 3 - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy
170238: Eiterfjordbotn 2 - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy
170682-1: Heastajávri - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy
170683-1: Selvikdalen - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy
170684-1: Selvikdalen 2 - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy
170691-1: Selvikdalen 3 - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy
170735-1: Lávvojavrrit vest / Lagringsplass/gjemme - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy
170741-1: Snefjordelva 1 - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy
173660: Kulabukta, Kullfjorden - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy
173660: Kulabukta, Kullfjorden - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy
174558: Indre Mollvika, Bakfjorden - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy
218618: Slåtten/Muotkegohppi, Revsbotn - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy
219694: Heastavággi - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy
229270: Latter - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy
229272-1: Latter - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy
229839-0: Nonstadjellet - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy
231796: Njoaloharji, Måsøy, Finnmark - Automatisk fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy

Kulturminner med uavklart status av forskjellige årsaker:

7950-1: Innerrevet, Indre Pollen ved Reinøysundet - Uavklart - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy

144477-1: Tuft - Uavklart - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy

170757: Snefjordelva 2 - Uavklart - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy
144479: Bosetning-aktivitetsområde - Uavklart - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy
170736-1: Laksevannet - Uavklart - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy
170737-1: Gurrogáissvárri sørøst - Uavklart - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy
219602-1: Gjerdevannet / Reingjerde - Uavklart - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy
143861: Hjelmsøykeila R69 - Uavklart - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy
143857: Hjelmsøykeila R70 - Uavklart - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy
143314-1: Gåsnes 71 - Uavklart - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy
143310-1: Gåsnes 68 - Uavklart - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy
143311-1: Gåsnes 70 - Uavklart - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy
95202-1: Slotten kirkegård - Uavklart - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy
95215-1: Gressholmen kirkegård - Uavklart - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy
85088: Måsøy kirkested - Uavklart - Kirkested - Finnmark, Måsøy
67717-1: Sørkjosen - Uavklart - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy
67735-1: Rolvsøy - Uavklart - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy
37760-1: Litlefjord - Uavklart - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy
38164: Bosetning-aktivitetsområde - Uavklart - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy
38170: Ingøy ytre, Ingøya - Uavklart - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy
27810-1: Rørnes, Ingøya - Uavklart - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy
57506-1: Sandfjorden, Måsøya - Uavklart - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy
67732-1: Kallen - Uavklart - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy
67534: Bosetning-aktivitetsområde - Uavklart - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy
59703-1: Hamnedalen - Uavklart - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy

Kulturminner som ikke er fredet av forskjellige årsaker:

84304-1: Lillefjord kirkested - Ikke fredet - Kirke - Finnmark, Måsøy
84511-1: Havøysund kirkested - Ikke fredet - Kirke - Finnmark, Måsøy
84723: Ingøy kirkested - Ikke fredet - Kirkested - Finnmark, Måsøy
84799-1: Knarvik kirkested - Ikke fredet - Kirke - Finnmark, Måsøy
85501: Slåtten kirkested - Ikke fredet - Kirkested - Finnmark, Måsøy
88257-1: Måsøy nåværende kirkegård - Likberget - Ikke fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy

88258-1: Kirkeøra - Havøysund / Kirkøra, Havøysund - Ikke fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy

89087-1: Ingøy nye kirkegård - Ikke fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy

89087-1: Ingøy nye kirkegård - Ikke fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy

89757-1: Havøysund / Marinarkeologisk potensial - Ikke fredet - Kulturminne under vann - Finnmark, Måsøy

89758-1: Måsøy / Marinarkeologisk potensial - Ikke fredet - Kulturminne under vann - Finnmark, Måsøy

89759-1: Hjelmsøy / Marinarkeologisk potensial - Ikke fredet - Kulturminne under vann - Finnmark, Måsøy

89760-1: Ingøy / Marinarkeologisk potensial - Ikke fredet - Kulturminne under vann - Finnmark, Måsøy

111615-1: Lillefjord / Gammetuft 1 - Ikke fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy

117506-1: Richard With - Ikke fredet - Kulturminne under vann - Finnmark, Måsøy

170236-1: Eiterfjordbotn 4 - Ikke fredet - Arkeologisk minne - Finnmark, Måsøy

174846-1: Tufjord brygge AS / Pakkhus - Ikke fredet - Bygning - Finnmark, Måsøy

216944-1: Solbakken gårdsanlegg / Fjøs - Ikke fredet - Bygning - Finnmark, Måsøy